

RÅTE

Et teaterstykke skrevet av

Astrid Berg Hauge

Dette manuset ble utviklet med støtte fra
UNG TEKST og Unge Viken Teater.
Ungeviken.no / ungttekst@ungeviken.no

Dramaturg: Lina Killingdalen

*Alle rettigheter er reservert, 2022.
Forespørsler om oppføringsrettigheter kan sendes til dramatikeren.*

Kontakt:
Astrid Berg Hauge
90274127
ambhaug@gmail.com

Karakterer

Lille - en dame som aldri ble voksen (dame, slutten av femtiårene, helst Helle Haugen)

Naboen - en ny nabo (mann, samme alder som Lille)

Sara - Lilles storesøster og et epletre (jente, tretten)

Gilbert - en kråke (ingen føring på hvem som kan være kråke)

1. FORRÅTNELSE

En hekk rammer inn et knøtt-hus med hage. I hagen er et gigantisk epletre med sure, grønne epler. Utenfor finnes en vei, med fortau, som fører vekk.

En barnestemme hvisker fra epletreet, og forvandler natt til morgen.

EPLETREET

Lille og Sara.

Først et frø som sugde til seg blod og fett og næring gjennom en tarm.

Den ble klippet i da du ble født.

Det første du gjorde var å skrike.

Ikke dødsredd. Livredd.

Skrik, Lille venn, sa mor. Så vi vet at du har kommet for å bli.

Du sugde til deg fett og næring gjennom vorter og gulpet som takk.

Du ble eldre.

Talg og knær prøvde å spise seg ut av huden.

Høyere og høyere ble du, for høy for din egen kropp.

Og så: av jord er jeg kommet. Til jord skal jeg bli.

Til gjørme og mose og skitt. Så larver og planter kan knaske på meg som vi knasket på dyr og planter da jeg levde.

Lille og Sara.

Sara og Lille.

Et lite tre med sure epler, som vokser seg stort og evig. Sara.

En gammel kone med rynkete hud som lukter råttent og døende. Lille.

Jeg vet alt om deg.

Stillhet og dagslys når LILLE kommer ut av huset med insektmiddel og båndopptaker.

Først stiller Lille treet. Hun studerer nøye etter bladlus.

Når hun er ferdig setter hun seg i gresset og lener ryggen mot trestammen.

*Hun trykker på båndopptakeren. Den spiller av en vemodig melodi fra en trompet.
Klagesang eller sørgesang eller vuggesang.*

Sangen stanser midt i en strofe. Lilles stemme fra båndet tar over.

LILLE (OPPTAK)

(på bånd)

Mandag. Ingen bladlus og ingen maur -

*Lille spoler tilbake over lyden av sin egen stemme. Trykker på opptaksknappen og
snakker inn i maskinen.*

LILLE

Tirsdag. Blå tirsdag.

Svak hentydning til gulaktig farge på de øverste bladene.

Det er ikke lenge til høsten kommer. Tom for permetrin. Bestilt ny.

NRK 2, Dyrevenn 17.55 reprise. Blir bra.

Litt vondt i magen. Rumler og klager. Kvalm.

Kvalme som forvandler pusten i nesen til oppkast.

Kjennes som at tungen skal svelge seg selv når jeg prater.

Neglene borer inn i håndflatene og tegner merker. Avslørende.

De gjør som de vil, hendene.

De kan legge seg rundt halsen og klemme til.

Eller trykke øynene inn i hodet og se stjerner.

Som en smakebit på hvordan det blir når jeg ikke finnes mer.

Det er ikke lenge igjen. Jeg hører min egen kropp.

Det knaker i leddene når jeg vrir meg. Jeg svelger med tørr munnhule.

Lukter meg selv. Smaker meg selv.

En råttten, emmen odør svøper om meg.

Pusten tvinger seg vei gjennom surklete snør og minner meg på at jeg er slave til kroppens funksjoner.

Det er ikke plass til mer på båndet. Lille hører gjennom.

LILLE (OPPTAK)

Tirsdag. Blå tirsdag.

Svak hentydning til gulaktig farge på de øverste bladene.

Det er ikke lenge til høsten kommer.

Lille tar nytt opptak over alt det forrige.

LILLE

Laks til middag. Sunt og godt. Og Dyrevenn 17.55. En god dag.

En kråke - GILBERT, lander på en gren.

LILLE

Gilbert,

GILBERT

Lille,

Er det en god morgen?

LILLE

Gjett om!

GILBERT

Da er det tid for Kråkenytt -

BEGGE

Alt *du* trenger å vite om verden utenfor!

GILBERT

Brita, Brit og Britt har navnedag i dag. De feirer Alf Prøysens fødselsdag i dag. Markerer Amy Winehouse's dødsdag i dag. Kirkeklokkene spilte *Pride (in the name of love)* av U2 07.00. Det deles ut smaksprøver på gelateriaen på torget i hele formiddag.

LILLE

(avbryter)

Gelateria?

GILBERT

Iskremkiosk.

I går kveld nærmere midnatt så jeg en jente som sjanglet rundt ved T-banestasjonen. Hun mistet en vante med broderier på bakken.

I dag tidlig ser jeg en gutt plukke vanten opp.

Han henger den opp på gjerdet. Så det blir lett for jenta å finne den.

Men så tar gutten en nærmere kikk, og inne i vanten står flere tall. Tror du ikke! Han sender melding til det nummeret!

De skal møtes i ettermiddag, og det kan jo gå riktig så godt.

LILLE

Jenta får vanten tilbake, og sier tusen takk. Så går de hvert til sitt.

GILBERT

Men det viser seg at de skal samme vei med banen.

De bestemmer seg for å ta følge.

LILLE

Jenta har faktisk en kjæreste hun skal hjem til, så det ender med den turen.

GILBERT

Jeg så en annen dame i sentrum som kjøpte kaffe til en uteligger.

LILLE

Uteligger?

GILBERT

Hjemløs. Oftest narkoman.

LILLE

Jeg vet hva det er. Det var aldri uteliggere her da jeg var ung.

GILBERT

Det er lenge siden. Du behøver ikke se så trist ut.

God Morgen, sa damen til uteliggeren. Tusen takk, så veldig hyggelig, ble det sagt tilbake. Det var meget hyggelig.

Det er rabatt på renseriet også.

For dem som jobber i advokatfirmaet rett over gaten.

De sjekker ikke. Man kan simpelthen gå inn på renseriet og si

Jeg jobber i advokatfirmaet rett over gaten, har dere rabatt på rens?

Det kunne du gjort, enda du ikke jobber som advokat.

Enda du ikke jobber i det hele tatt.

LILLE

Jeg trenger ikke rense noe.

GILBERT

Du kan ta en tur ut.

Sette deg på en benk. Se alle menneskene som er ute på handletur

Eller på vei til jobb, og fra møte

Eller som bare spiser en is med en venn
Eller tar seg en sykkelturn for å bli kvitt et par kilo.

LILLE

Kanskje i morgen.

GILBERT

Kanskje i dag.

Lyder fra nabohagen. Lille titter gjennom hekken. Får panikk.

Plukker opp båndopptakeren igjen. Spoler forbi trompetmelodien, og tar opptak over sin egen stemme.

LILLE

(hvisker inn i båndopptakeren)

Det er en mann hos naboen. En mann sier jeg!
Stor mann. Lite hår. Skinnjakke. Tatovering opp til halsen.

GILBERT

Hva slags mann? Innbruddstyv?

Lille snakker med Gilbert og båndopptaker.

LILLE

Muligens.

Ser gjennom hekken igjen.

LILLE

Nei. Han har nøkkel? Han låser opp døren med en nøkkel han har i lommen på jakken sin.

GILBERT

Kanskje han skal flytte inn?

LILLE

Det er jo huset til Odd.

GILBERT

Det har stått tomt i flere år.

LILLE

Jeg vet jo det. Men likevel. Det er huset til Odd. Det kan ikke bo en ny nabo i huset til Odd. Det er ikke Odds feil at han er død.

GILBERT

Han røykte som en pipe og fikk lungekreft. Det er Odds feil.

LILLE

Jeg vil ikke ha en ny nabo. Jeg har det helt fint.

GILBERT

En forandring, Lille.

LILLE

Jeg hater -

GILBERT

(avbryter)

Jeg vet det. Men kanskje han er en gentleman.

Kanskje han hilser på, og navnet hans klinger godt i munnen.

Kanskje han kommer på kaffe i ny og ne, eller vil låne gressklipperen.

Og på julaften når begge uansett skal være alene inviterer han deg til å spise ribbe sammen. I Odds gamle hus. Kanskje han -

LILLE

(avbryter)

Kanskje han sniker seg ut hver natt og selger narkotika.

Eller banker homofile.

Eller kanskje han stjeler en jente og stenger henne inne i et lydisolert rom han har bygget i kjelleren. Så må jeg ringe politiet så de finner jenta, og det kommer pressefolk og tar bilder.

Politiet banker på døren og vil høre min side av saken.

Det kommer turister for å se. Som vil høre hvordan det var å ha en ny nabo som puttet småjenter i kjelleren til Odd. Det banker på til alle døgnets tider.

Jeg må koble fra ringeklokken og slukke alle lys i huset så de tror ingen er hjemme. Sette opp et falskt "til salgs" skilt med et falskt mobilnummer på, så de tror det er ubebodd her.

Epletreet råtner for ingen steller det mer. Bare gjemmer seg under spisebordet med gardinene trukket for.

GILBERT

Mest sannsynlig ikke det med kjeller og homofile.

LILLE

Men mest sannsynlig ikke det med juleribbe heller.

GILBERT

Det kan være bra for deg med folk.

LILLE

Jeg har deg. Og jeg trives i mitt eget selskap.

GILBERT

Når skal du slutte med det der, Lille?

LILLE

Når det ikke er noe å være redd for. Når noen går ut av hagen i live.

GILBERT

Mor ble gammel og syk, det er helt naturlig.

LILLE

Hvordan forklarer du far?

GILBERT

Han var ikke frisk han heller.

LILLE

Det er en høflig måte å si det på. Hvordan forklarer du Sara?

GILBERT

Uflaks.

LILLE

Jeg tror ikke på tilfeldigheter. Jeg tror på statistikk. 3 av 3.

Jeg må inn og slukke lyset så Naboen ikke får noen ideer.

Hun går inn. Slukker lyset.

2. MARK

EPLETREET

(hviskende barnestemme)

Jeg kjeder meg. Om alt var annerledes.

Om jeg kunne puste, og hjertet mitt banke, og kroppen min gjøre.

Snart er det over. Av jord er du kommet. Til jord skal du bli.

SARA sitter på den øverste grenen og dingler med beina. Hun har en jaktsekk på ryggen, med militærmønster. I den har hun det hun trenger.

SARA

Av jorden skal du igjen oppstå. Jeg kjeder meg.

Sara plukker et eple og slipper det i bakken. Dunket får Lille til å komme ut.

Lille plukker opp eplet. Deler det i to med hendene. Juicen renner nedover armene. Ser inn i epleskrotten.

LILLE

Mark?

SARA

(hviskende)

Jeg kjeder meg Lille.

Lille ser Sara i toppen av treet.

LILLE

Sara?

SARA

Jeg kjeder meg Lille Lille jeg kjeder meg jeg kjeder meg Lille Lille jeg
kjeder meg jeg kjeder meg Lille Lille jeg kjeder meg jeg kjeder meg
jeg kjeder meg jeg kjeder -

Lille tar marken i munnen og svelger den.

Stillhet.

Lille kaster eplebitene så langt vekk hun klarer og løper inn i huset igjen.

3. FORANDRING

Morgenen etter kommer Lille ut av huset med båndopptaker og insektmiddel.

SARA

God morgen. Sovet godt?

Lille ignorerer Sara, som klatrer ned fra treet.

SARA

Husker du den gangen jeg ga deg en bille med grønne vinger og seks små ben? Jeg hadde en femtilapp - grønn den også og du spiste billen! Jeg sa du skulle gjøre det og du gjorde det, husker du det? Og jeg tok femtilappen og rev den i filler likevel.

Lille sprayer treet med permetrin.

SARA

Vet du om sykkelen min fortsatt står i garasjen?
Jeg fikk den på tolvårsdagen fra mor og far.
Og du var sykt sjalu. Du begynte å grine. Husker du?

Lille spiller av trompetmelodi på båndopptaker, som alt var normalt.

SARA

Må du gjøre det der? Hallo-o må du gjøre det, sier jeg!

Lille synger med til melodien - høyt og insisterende.

Sara kaster epler på henne, men blir ignorert.

Lille tar opptak over sin egen stemme fra gårsdagen.

LILLE

Mandag. Mulig psykose.

Hjertebank, hallusinasjoner, kvalme, tåkesyn, tørr tunge -

SARA

(river vekk båndopptakeren)

Slutt med det!

Er du ikke glad for å se meg? Si at du er glad for å se meg.

LILLE

(plumper ut)

Du er død. Vet du ikke at du er død?

SARA

(trekker på skuldrene)

Så klart jeg *vet* det. Det er ikke sånt man glemmer.

Du hallusinerer ikke, hvis det er det du er redd for.

Lille snakker inn i båndopptakeren.

LILLE

Norge rundt. 18.55.

SARA

Jeg er ikke Gud heller hvis det er det du tror.

LILLE

Torsk med tomatsaus.

SARA

Er bare meg. Storesøsteren din. Jeg vet alt om deg.

LILLE

Kanskje kakao til dessert.

SARA

Jeg trenger at du gjør noe for meg.

Lille reiser seg og sprayer nevrotisk ned epletreet med permetrin. Ser etter bladlus.

SARA

Lov meg at du gjør noe for meg.

LILLE

(imens hun steller treet)

Kan ikke love noe man ikke vet hva er.

SARA

Er du ikke lei av å kjede deg?

LILLE

Kjeder meg ikke.

SARA

Du skal hente fotballen min.

LILLE

Influensasesong. Må hvile. Ikke riktig frisk.

SARA

Fotballen min.

LILLE

Hva med den?

SARA

Den ligger på taket.

LILLE

Og så?

SARA

Du kan hente den. Klatre i Epletreet. Så får vi litt action her.

Lille ser endelig på Sara.

LILLE

Er du på ekte?

SARA

Det føles sånn.

LILLE

Epletreet. Du har vært her hele tiden?

SARA

Stort sett. Er du klar over hvor kjedelig liv du har?
Verdens tristeste film.

LILLE

Det er umulig.

Lille steller treet igjen.

SARA

Jeg er bekymret for deg. Storesøsters jobb det.
Før kunne du i alle fall servere middag til mor og prate om noe og se
Dyrevenn sammen. Dere var i det minste to.
Nå har det gått flere måneder uten noens selskap.

LILLE

Jeg har det fint. Kanskje litt psykotisk.

SARA

Du slukket lyset. Kommer ikke ut i hagen engang.
Eplene har fått mark.

LILLE

Jeg -
Det er ikke som du tror.
Vi har en ny nabo.

SARA

Du gjemmer deg i huset fordi vi har en ny nabo?

LILLE

For sikkerhets skyld. Det er umulig å vite hva slags agenda han har.

SARA

(strengt)

Ta deg sammen!

LILLE

(ser på Sara som et barn)

Jeg er redd jeg er blitt gal.

SARA

Selvfølgelig er du gal.

Se på deg selv.

Du har brukt et helt liv på å stelle et tre med maurkverk

Du snakker til en båndopptaker og din eneste venn er en jævla kråke

Du klarte ikke å ta deg sammen nok til å dra i mors begravelse en gang

Kommunen måtte ta seg av det

Du er håpløs

Og nå gjemmer du deg under spisebordet fordi du er redd for naboen.

Lille trykker på båndopptakeren igjen. Trompetmelodien spiller.

SARA

Du våger ikke spille den helvetes sangen en gang til!

Lille stopper den.

SARA

(truer)

Du skal gjøre som jeg sier.

Du skal hente fotballen min.

LILLE

Så blir du borte igjen?

SARA

Klatre i Epletreet. Kom igjen.

Lille gjør som Sara befaler, men ordene hennes gjør det motsatte.

LILLE

Hvis jeg faller ned kan jeg dø.

SARA

Ikke vær dum. Det er ikke så høyt.

LILLE

(klatrer)

Det er høyt nok til at jeg kan brette begge beina.

SARA

Du dør ikke av å brette begge beina.

LILLE

Jeg kan bli lam. Måtte få arbeidere inn i huset for å lage nye dørkarmer og lister jeg kan trille rullestolen min over.

SARA

Du kommer ikke til å falle.

LILLE

Fysioterapeuter.

(høyere og høyere)

De tar på meg.

Med gummihandsker

Hver tirsdag og torsdag

Jeg må sove med bleie

Hjemmehjelpen har egen nøkkel

De kommer når det passer dem

Fire ganger daglig

Og tar på meg!

Lille har nådd toppen av Epletreet, men det er langt mellom grenen og taket.

SARA

Hopp! Du må hoppe!

Lille hopper. Hun stopper opp i luften. Hun flyter. Nei, hun flyr - hun flyr!

Lille hviner av spenning og drar seg opp på taket. Kort tid etter spretter en fotball ned.

SARA

Se på deg! Du klarte det!

LILLE

(ser utover byen)

Har du sett utsikten?

Sara flyr opp til Lille. De to søstrene sitter på taktoppen og dingler med beina.

SARA

Ser du alle husene?

LILLE

Der borte er barneskolen. Vi måtte gå i en evighet. Så er det bare rett ned bakken der og et par gater.

SARA

For noen år siden bygget de T - Banestoppet. Før det kunne man se hele veien til fotballbanene. De er skøytebaner om vinteren, husker du. Det er forurensing som gjør himmelen så rød, men det er ganske vakkert, synes du ikke?

LILLE

Man ser ikke noe av det der nede fra.

SARA

Det var ikke din feil. Du vet det?

Det var en ulykke. En urettferdig ulykke.

LILLE

Jeg vet det.

SARA

Du vet det?

LILLE

Ja.

SARA

Jeg trodde kanskje du hadde skyldfølelse.

At det er derfor du aldri går ut.

LILLE

Nei. Ikke egentlig.

SARA

Hvorfor går du ikke ut da?

LILLE

(vil ned)

Jeg gjorde som du sa.

Jeg hentet ballen din.

Nå må du la meg være.

SARA

Vi kan jo prate litt sammen først.

LILLE

Jeg er sliten.

SARA

Vi kan snakke om hva du vil.

LILLE

Jeg vil ikke at naboen ser meg her oppe og kommer bort og spør om jeg trenger hjelp og begynner å hjelpe meg.

Hun klatrer ned igjen.

SARA

Men jeg er jo tilbake?

LILLE

Kanskje i morgen. Nå må jeg inn og hvile.

Hun går inn i huset.

Sara samler epler i en kurv. Firer kurven ned over hekken til Naboen.

4. NABOSKAP

Naboen ringer på døren til Lille. Sara sitter i Epletreet.

Naboen titter inn gjennom mørke vinduer når ingen svarer.

Han skal til å gå, da Lille åpner døren.

NABOEN

Hei. Forstyrrer jeg?

Jeg kom bare for å si tusen takk. For eplene. Jeg regner med de var fra deg? Du har den eneste hagen med epletre.

Vanligvis ville jeg introdusert meg. Det er jeg som burde komme med mat til deg. Og alle de andre husene i gata. Si hva jeg heter, og jeg er din nye nabo. Men der kom du meg i forkjøpet.

Uansett. Jeg ville bare si hei.

SARA

(i Epletreet)

Lille, du er nødt til å si noe!

NABOEN

Takk for eplene.

(skal til å gå)

LILLE

(plumper ut)

Ta på sukker!

NABOEN

Hva?

LILLE

De er best i pai. Med masse sukker på.

NABOEN

Da får jeg lære å bake pai. Ses, Lille.

SARA

Han er jo så søt!

LILLE

Han vet hva jeg heter. Hvordan vet han-

SARA

Det står på postkassen. Han har sikkert lest det på postkassen.
Hva gjør du?

LILLE

Har panikk.

Lille finner frem båndopptakeren, spoler over trompeten og tar opptak av seg selv.

LILLE

Tirsdag. Tørr tunge. Vondt i bryst. Svette. Trykk i pannen.

SARA

Er det noe som pleier å hjelpe?

LILLE

(ignorerer henne)

Stikkende smerte ved blindtarm-området. Veldig tung pust.

Du må finne all hermetikk. Stearinlys. Vann i dunker. Ned i kjelleren.
Skjule inngang. Paracet også. Det er viktig å være rask -

SARA

Kan du roe ned litt, Lille? Han leste det på ringeklokka, helt sikkert!

Sara tar fra henne båndopptakeren.

SARA

Det har klikka helt for deg jo.

LILLE

(fortsatt i panikk)

Gilbert. Jeg må snakke med Gilbert.

SARA

Den jævla kråka?

Husker du at Far alltid sa det

Den jævla kråka, en vakker dag skal jeg hente hagla!

LILLE

Han heter Gilbert.

SARA

Gilbert?

LILLE

Han dukker opp når jeg trenger det.

SARA

Og nå trenger du det?

LILLE

Han kommer bare når jeg er alene -

SARA

Du vil at jeg skal gå?

LILLE

Jeg tror - jeg trenger det.

SARA

Kan faen ikke tro du sender meg vekk for å snakke med en jævla kråke.

LILLE

U-n - n - s -k - y

SARA

Drit i det.

Poff, vekk!

Lille finner frem båndopptakeren igjen. Spoler til hun hører sin egen stemme. Nytt opptak.

LILLE

(til båndopptakeren)

I det minste har jeg aldri fått fuglebæsj i håret på vei til jobb, dratt hjem for å dusje, og fått kjeft for å være forsinket.

Jeg har aldri sittet fast i en heis. Snublet i en trapp og blitt stirret på.

Fått en finger for å kjøre feil i trafikken. Følt meg feit på en strand.

I det minste har jeg ikke sittet på café og ventet på en som ikke kom.

Jeg har aldri luktet en stinkende ånde inntil meg på et dansegulv.

Kjent hender smyge seg under skjørtet.

Svelget en mann og vært våt etterpå. I det minste har jeg aldri blitt
brukt og kastet og glemt.

Eller i det minste har jeg aldri blitt brukt og kastet.

Gilbert flyr til Epletreet.

GILBERT

Vet du hva! Lille, hun hadde ikke kjæreste!

De sitter på en uteservering i byen. Han drikker av en øl; hun drikker
av en drink. Alt på grunn av vanten med broderier.

De snakker om steder å reise og å kjøpe ting brukt.

Jeg er tror hun skal kjøpe den neste drinken på grunn av likestillingen.

Jeg har tenkt litt på: det kan hende du burde begynne å brodere.

LILLE

(fortsatt i panikk)

Hvordan begynner man med det?

GILBERT

De har nok en bok om det på biblioteket. Du kunne fått deg lånekort.

Trasket ned dit på kvarter-

LILLE

(avbryter)

Tyve

GILBERT

Kvarter-tyve minutter, gått inn svingdøren og bort til resepsjonen. En
dame der med briller og hestehale smiler til deg. Hva kan jeg hjelpe
deg med?

LILLE

Lånekort

GILBERT

Lånekort ja. Har du et fra før? Eller trenger du et helt nytt?

LILLE

Helt nytt.

GILBERT

Den er god vet du. Her har du et kort. Det kan du bare bruke der borte ved automatene. Men vi må lage en PIN-kode til deg. Har du en kode?

LILLE

Nei.

GILBERT

Du kan bare finne på en.

LILLE

Det må være tall jeg husker og rekkefølge jeg husker.

GILBERT

En dato for eksempel. Eller yndlingstall?

LILLE

Jeg har ingen yndlingstall!

Lille hyperventilerer fortsatt, men Gilbert insisterer på å overdøve det.

GILBERT

Du kan ta bursdagsdatoen din.

LILLE

Står det navnet mitt på kortet?

GILBERT

Ja.

LILLE

Jeg kan ikke ha min egen dato som kode når det står navnet mitt på kortet.

GILBERT

Det er nok ingen som kommer til å ta det.

LILLE

Det vet du vel ikke?

GILBERT

Det er ingen penger på det.

LILLE

Jeg må vel betale penger for å få det? Da er det verdt noe.

GILBERT

Femti kroner.

LILLE

Så er det vel noen som ikke har lyst til å kjøpe nytt kort som kan ta det.

GILBERT

Det nytter ikke. Det står jo ditt navn på det.

LILLE

(brått)

Sara er tilbake.

GILBERT

(pause)

Hva?

LILLE

Ja. Jeg vet ikke.

GILBERT

Det er umulig.

LILLE

Jeg vet det. Men hun er det.

GILBERT

Hva vil hun?

LILLE

Oppleve noe.

GILBERT

Med deg?

LILLE

Gjennom. Hun vil at jeg skal oppleve noe. Og hun se på.

GILBERT

Det er ikke et urettferdig krav.

LILLE

Er det ikke?

GILBERT

Syns du det er urettferdig?

LILLE

Alt er urettferdig.

GILBERT

Umulig. Om alt er urettferdig er alt rettferdig. Om alle dager er lyse er ingen lyse. Om alle er venner er ingen venner. Og slik fortsetter det.

LILLE

Hun vet at jeg snakker med deg, men jeg tror ikke hun hører hva du sier.

GILBERT

Det er det heller ingen andre som kan.

LILLE

Aldri?

GILBERT

Bare du. Det er derfor du er så viktig for meg.
Det kan være fint med en start. Her står hun og trykker inn
gasspedalen din. Det er bare å slippe opp brekket.

LILLE

Jeg vet ikke hvor vi skal.

GILBERT

Du kan starte med ut av oppkjørselen.

Lille går mot fortauet. Balanserer mellom gresset og asfalten der ute.

GILBERT

Biblioteket er den veien.

Lille trekker pusten dypt inn, og lener hodet ut av hekken.

LILLE

Kvarter-tyve?

GILBERT

Kvarter-tyve unna en ny hobby!

Hun titter nedover veien.

Lyden av et hagleskudd.

Lille fyker sammen; Gilbert fyker vekk. Sara dukker opp med hagle i henda.

SARA

Jeg lovte deg action! Her har du action!

LILLE

Hva i helvete er det du gjør?

Dytter haglen på Lille.

SARA

Du er så redd for livet og verden. Du har ingen venner. Ingen jobb.

Ingenting å leve for. Så? Hva venter du på?

LILLE

Vil du at jeg skal skyte meg?

SARA

Du driter i hva jeg vil.

Du er for opptatt med å syns synd på deg selv.

Rømme. Rømme ved å gjemme deg der inne.

Hvis du har så lyst til å rømme kan du like gjerne bruke den der.

Lille legger haglen fra seg i gresset.

SARA

Dere snakket aldri om meg. Aldri.

LILLE

Ordene strekker ikke helt til. Det ble nok å holde hverdagen i gang.

SARA

Det føles som du holder på å glemme meg.

LILLE

Det gjør jeg ikke. Jeg steller minnetreet hver morgen. Jeg har bilder av deg på veggene, og rommet ditt står akkurat som det sto.

SARA

Du er redd for forandring. Det er noe annet. Det handler ikke om meg.

LILLE

Jeg skjønner at du er sint.

SARA

Det er urettferdig. Jeg er lei av det.

LILLE

Du kan ikke brase inn i livet mitt og forvente at jeg snur alt på en dag.

SARA

Jeg ber ikke om mye. Du tør ingenting.

LILLE

Hva kunne du tenke deg å gjøre da?

SARA

Drikke. Røyke. Kysse. Knuse noe.

LILLE

Jeg kan ikke drikke med deg.

SARA

Hvorfor ikke?

LILLE

Fordi du er et barn.

SARA

Ikke nå lenger.

Sara trekker frem vin og sigaretter fra sekken. Kanskje også en liten discokule og høye hæler.

LILLE

Alltid beredt, si?

SARA

Vi skal ha en fest.

Stjal av mor. Hun ville aldri oppdaget det.

Sara tuter flasken.

SARA

Æsj.

LILLE

Det er vanlig å starte med noe søtere.

SARA

Har du noe søtere?

LILLE

Nei.

SARA

Da duger dette.

LILLE

Ta det med ro.

SARA

Hvorfor det!

LILLE

Du kan bli full.

SARA

Det er hele poenget!

Røyker du?

LILLE

Nei. Det er mors.

SARA

Vil du prøve?

LILLE

Nei takk.

SARA

Teit.

LILLE

Du må inhalere.

Hosteanfall.

LILLE

Det er ikke sunt vet du.

SARA

(mellom hostene)

Jeg liker det.

Blir helt svimmel.

LILLE

Du skremte vekk Gilbert.

Sara prøver de altfor høye stiletthælene.

SARA

Bra. Det er ikke sunt vet du. De fleste kvitter seg med fantasivenner når de er sånn fem.

LILLE

Han er ikke en fantasivenn.

SARA

Han er en snakkende kråke.

LILLE

Og du er et spøkelse.

SARA

Det var du som ba om det.

LILLE

Hva da?

SARA

Husker du ikke det?

Kvelden før du skulle starte på skolen, og jeg skulle i tredje klasse.

Du sov i min seng.

Sara balanserer med skoene.

SARA

Jeg våknet midt på natten av at du stirret gjennom vinduet.

Hva tenker du på? Spurte jeg.

At tommelen min er akkurat like stor som månen, svarte du, og lukket ett øye og målte den opp.

Det er fullmåne. Det betyr lykke, sa jeg.

Men du var ikke overbevist.

Hva gruer du deg sånn til, spurte jeg.

Tenk om det skjer noe, hvisket du. Tenk om det er farlig?

Det er ikke farlig. Det er mange lærere som passer på.

Tenk om det skjer noe med mor, nå som jeg ikke er her, fortsatte du.

Mor er voksen. Far også.

Men du og jeg, Sara. Vi er ikke voksne.

Lille får prøve skoene.

LILLE

Tenk om det skjer noe farlig?

SARA

Det er ingenting som er så farlig som kan skje, sa jeg. Husker du?

LILLE

Tenk om det blir brann?

SARA

Det finnes brannmenn som slukker den og vi øver på å gå ut.

Det finnes politi med blålys og pistoler. Helsesøstre og faddere.

Jeg har aldri skjønnet hvorfor du tenkte så mye på å dø. Du var så liten.

LILLE

Du sa at det ikke var så farlig å dø. Ingenting blir egentlig borte.

SARA

Hvordan vet du det? At man ikke blir borte om man dør?

LILLE

For det er spøkelser overalt. Bare se deg rundt.

I stjernene på himmelen. I trærne i skogen. Alt lever.

SARA

Lover du det? Lover du at man blir et spøkelse når man dør?

LILLE

Jeg lover. Jeg husker det. At du lovte det.

Lille faller om i gresset. Hun havner med hodet i fanget til Sara, som nå kan røyke uten å hoste.

SARA

Jeg var en god storesøster.

.... Er. Jeg er storesøsteren din.

LILLE

Og jeg er lille.

SARA

Lille min.

LILLE

Du har alle disse drømmene. Og jeg tør ikke gå ut på veien engang.

SARA

Det hadde vært bedre om det var omvendt.

LILLE

Ja. Det hadde vært bedre.

5. EPLEPAI

Naboen kommer med pai, kakespade og servietter.

Ding-dong.

Sara fniser i Epletreet, men Lille er stiv som en stokk.

NABOEN

Heisann.

Her kommer jeg med pai. Eplepai.

Jeg lurte på om du ville ha et stykke. Siden det er dine epler. I paien.
Med masse sukker på. Som du foreslo.

Hvis det passer?

SARA

Si at det passer. Lille!

LILLE

Det passer.

NABOEN

Så fint!

Så deilig vær. Jeg tenkte kanskje det passet å ha piknik.

Jeg mener bare at vi kanskje kan spise paien ute. Mens vi sitter i gresset. Hva tenker du om det?

Sara gestikulerer til Lille at hun må si noe.

LILLE

Det kan vi godt.

Naboen setter seg i gresset med ryggen lent mot trestammen rett under Sara.

SARA

Ikke stå der som en stokk! Sett deg ved siden av ham.

Nærmere, din idiot.

NABOEN

Det er nydelig vær, syns du ikke?

Jeg må innrømme at jeg ble litt nervøs da du foreslo pai. Jeg er ikke en baker av natur, jeg kan innrømme det. Først brente jeg melken, og så brente jeg smøret. Men jeg ga ikke opp! Dagen etter gikk jeg til verks på nytt. Og til slutt ble det pai. Du skal få det første stykket.

Det gjelder å aldri gi opp! Dessuten kan man jo ikke være god i alt her i verden.

Jeg tok ikke med skje. Jaja. Man bruker vel ikke bestikk på piknik. Hiv innpå.

Lille tar musebit.

NABOEN

Hva syns du?

Det er lov å si du ikke likte den.

SARA

For Guds skyld, du er nødt til å si noe!

LILLE

God.

Naboen tar en bit selv.

NABOEN

Ja, vet du, det har du jammen rett i. Den her var skikkelig god!

Jeg burde bake mye oftere.

SARA

Du kan spørre ham om noe. Om han har et favorittdyr. Eller farge.

Lille skal til å gjøre som Sara sier, men hun har nettopp fylt munnen med pai og det hele setter seg i halsen hennes. Hun hoster kraftig. Lille er så flau at hun skulle ønske hun hadde skutt seg da hun hadde muligheten.

Naboen banker og stryker henne på ryggen. Det går bedre.

NABOEN

Må ikke bli for ivrig!

LILLE

(kremter to ganger)

Har du en favorittfarge?

NABOEN

Det skal jeg si deg at jeg har, Lille. Jeg har alltid vært glad i grønn.

Drømte om å være med i militæret da jeg var barn. Så det var militærgrønn. Kunne ikke det.

Jeg er fargeblind, skjønner du. De er strenge på sånt.

LILLE

Hvordan vet du hva favorittfargen din er hvis du er fargeblind?

NABOEN

Jeg kan ikke annet enn å se verden gjennom mine egne øyne. Og de liker militærgrønt. Er vel ikke så nøye om det er samme militærgrønn som du ser?

LILLE

Nei.

NABOEN

Hva med din da? Har du en favorittfarge.

SARA

Rosa. Bare si rosa.

LILLE

Nei...

SARA

Lilla da. Eller oransje. Bare si noe! Blå-

NABOEN

Det er lov å ikke ha en og-

LILLE

(avbryter dem begge)

Turkis.

NABOEN

Turkis.

SARA

Turkis. Som vannet i middelhavet.

LILLE

Som vannet i middelhavet.

NABOEN

Det høres flott ut. Har du vært der? Bada i Middelhavet?

LILLE

Ja. Mange ganger.

SARA

Si du skal.

LILLE

Jeg skal. Til sommeren. Har bestilt billetter.

SARA

Til sør-Frankrike.

LILLE

Til SydFrankrike.

NABOEN

Jøss. Kan du fransk?

(Sara nikker.)

LILLE

Ja.

Naboen sier noen tulleord på fransk, men Lille tror han snakker ekte. Hun svelger tungt, og plutselig fyker pulsen avgårde igjen.

LILLE

Oui....

NABOEN

Jeg syns det er så hyggelig at vi er naboer. Virkelig.

Sist du så meg hadde jeg vel fortsatt underbitt.

Du kjenner meg kanskje ikke igjen? Har jo forandret meg litt. Skal være ærlig på det.

Jeg husker deg i alle fall. Deg og Sara. Glemmer ikke dere.

LILLE

Du er -

Sønnen til Odd!

Jeg ser jo det nå.

NABOEN

Jeg visste ikke at du fortsatt bodde her. Håpet kanskje, men...

SARA

Si at du savner bolleklippen!

LILLE

Du ser annerledes ut.

NABOEN

Har ikke sett deg siden vi var ti.

Vi flyttet jo ut ganske kort tid etter... Ja etter det som skjedde.

LILLE

Vi trenger ikke snakke om det.

NABOEN

Du ser ganske lik ut.

LILLE

Ha - Ha.

NABOEN

Du gjør det. Kjente deg igjen med en gang. Smilehullene. Sveisen.

SARA

Han elska Jungelboken, du kan spørre om -

LILLE

(avbryter henne)

Du har flyttet hjem igjen?

Sara furter.

NABOEN

Det var på tide. Huset har jo stått tomt i flere år, men jeg fikk meg ikke til å selge det. Er så mange minner herfra.

Med deg og Sara også.

Vi lekte jo sammen. Og tok følge til skolen alle tre.

LILLE

Jeg husker det.

Kjøpte is på vei hjem.

NABOEN

Men vi hadde ikke penger. Så vi pleide å samle panteflasker, og da fikk vi kanskje råd til 1 is på deling.

Så lekte vi skole.

Vi satt i trappen, med beina ut gjennom to trinn, så det ble benk og pult. Også sto Sara på toppen og lærte oss bokstaver. Tegna rett på veggen. Faren din ble rimelig sinna, husker du?

LILLE

Ja.

SARA

(mykner opp)

Husker det.

NABOEN

Leste før vi starta i første klasse jeg. Vet ikke med deg, men jeg kunne lese.

LILLE

Jeg og.

NABOEN

Jeg fikk alltid være med. Det var fint å ha en som var litt eldre. Som jeg følte at passa på. Hun var en veldig god storesøster.

LILLE

Er. Det er noe man *er* selv om man er død.

Sara smiler.

NABOEN

Det var fint sagt.

Det er godt å se deg, Lille.

LILLE

Deg og.

Naboen oppdager fotballen som ligger i gresset. Han reiser seg og trikser.

NABOEN

Spiller du fortsatt fotball?

LILLE

Jeg fant den på taket.

NABOEN

Jeg er ikke så gæren på triksing, skjønner du.

SARA

Det var jeg som lærte ham.

Lille ser på Sara, og nabomannen som sparker fotball.

NABOEN

Det gjelder å bruke vristen, ikke tåa. Man må ha høyde på ballen.

Aldri slippe øyekontakt med den.

SARA

Han er blitt ganske god!

Naboen bråstopper.

NABOEN

Er det greit at jeg spiller? I forhold til plenen, mener jeg.

LILLE

Åja. Jaja.

NABOEN

Jeg husker moren din alltid stakk hodet ut av vinduet og kjefta på oss.
Var veldig opptatt av plenen.

LILLE

Jeg er ikke så opptatt av sånt.

Han plukker opp ballen og setter seg i gresset.

SARA

(til Lille)

Du traff nesten aldri mål og skjøt bare ballen ut på fortauet.
Jeg måtte løpe ut og hente den og løpe ned hele bakken før jeg fikk tak
i den og opp hele bakken for å komme hjem igjen.
Jeg sa aldri til ham at du var redd for å gå ut av hagen. At du hadde
vondt i magen hver eneste morgen. Sa aldri det.

NABOEN

Jeg har tenkt mye på det. På deg. Og Sara.
Jeg vet jo ikke hvordan du har det. Du mista en søster.

LILLE

Vi trenger ikke snakke om det.

NABOEN

Jeg prøver ikke å sammenlikne oss.
Men på en måte gjorde jeg det og. Jeg var jo enebarn.

(plutselig raser det ut)

Helt siden da. Når jeg lukker øya føles det som jeg fortsatt står her i
hagen og ser ut på fortauet. Så blir jeg stivfrossen og gelé samtidig.
Har tenkt på hvorfor vi ikke gjorde noen ting.
Var så redd for å få kjeft på grunn av den plenen.

Vi bare sto og så på henne ligge på asfalten.

Det var fattern som fant oss. Hun så innmari liten ut da han plukka henne opp i armene.

Ikke bare stå der, ropte han til oss.

Men jeg bare står her. Prøver å løpe fra det.

Studier og jobber og livet raser forbi, men egentlig står jeg her fortsatt.

SARA

Man må aldri ha løse lisser når man skal løpe.

Tinningen er et svakt punkt. Det trengs bare et hardt slag på feil sted.

En stein for eksempel. Eller en fortauskant.

Og vips, så er man ikke mer.

LILLE

Det var ingens feil. Jeg prøver å huske på det. At det var en ulykke.

NABOEN

Tenkt mye på det. Lenge etter vi flytta og. Hvordan det gikk med dere.

SARA

Far fant frem trompeten. Begynte å spille. Skrive en sang.

Han trodde jeg først ble borte når den ble ferdig.

Mor plantet frøene til et epletre i hagen.

(til Lille)

Når du var trist skulle du gå ut til Epletreet så slapp de å si at jeg var borte. De kunne bare si at jeg var ute i hagen.

Det var ingen som snakket om meg. Bare lot som alt var likt.

NABOEN

Det er så mye jeg skulle gjort annerledes. Som skulle vært annerledes.
Jeg skulle ønske vi ikke flytta.
At jeg kom på besøk tidligere. Det er godt å se deg. Snakke om det.

SARA

Kan du ikke snakke om det, Lille?

LILLE

Snakke om det.

NABOEN

Far, han... var fra en annen tid på en måte. Jeg veit ikke jeg.
Han likte å se sport på TV, og å spise wienerschnitzel.
Han var en ganske enkel sjel. Men han prøvde noen ganger å invitere
meg på middag på kroen. Det var hans måte å... jeg veit ikke jeg.
Han gjorde sitt beste. Det er så mange som ikke gjør det, og
sammenliknet med dem, så var han en god far.

LILLE

Mor og far prøvde så godt de kunne. Men de var altfor glade i henne.

Naboen gir Lille et nytt paistykke.

NABOEN

Skål.

De dytter kakestykkene mot hverandre.

NABOEN

Skål for kongen og dem vi savner.

LILLE

Skål.

NABOEN

Hva gjør du nå da? Jobber du?

Lille stirrer på Sara.

SARA

Astronaut.

LILLE

Flyvertinne.

NABOEN

Stilig. Da reiser du støtt og stadig du da?

LILLE

Ja. Annenhver uke.

NABOEN

Så du skal kanskje reise om et par dager?

LILLE

Ja.

SARA

Dubai.

LILLE

Jeg skal på en flyvning til Dubai til helgen.

NABOEN

Dubai du. Og SydFrankrike.

LILLE

Ja. Men det er på ferie.

NABOEN

Det er annerledes. Det er klart. Jeg har aldri vært noe fan av å fly.

LILLE

Jeg skulle gjerne vært en fugl i mitt neste liv. Jeg bryr meg ikke om jeg ble en byfugl. Bare jeg fikk flydd rundt som det passet meg.

NABOEN

Det høres ikke så dumt ut.

LILLE

Men aller helst ville jeg vært trekkfugl.

NABOEN

Du får bli trekkfugl eller revmatiker. De får også dra til Syden en gang i året.

Lille vet nok ikke hva en revmatiker er, for hun svarer ikke.

NABOEN

Borte bra, men hjemme best! En gang dro jeg til Thailand og der ble jeg altså så grusomt matforgifta at jeg visste ikke hva som var opp og ned. Har du vært der?

LILLE

I Thailand?

NABOEN

Ja.

LILLE

Nei.

NABOEN

Flott sted. Naturen og sånn, altså. Og blide folk. Stort sett.

Sara prøver å få oppmerksomhet igjen.

SARA

Kan dere ikke snakke om før? Om å gå til skolen sammen.

LILLE

Jeg reiste i åtte dager rundt omkring i forskjellige byer. Overalt i Kina.
Helt alene. I forfjor.

NABOEN

Høres fantastisk ut. Reise rundt alene. Aldri gjort.
Jeg har alltid kompiser med, jeg. Vet jo aldri hva som kan skje.
Folk er gjerne der ute. Fins jo ikke rettsstat i andre land, vet du.
Fullstendig anarki.

LILLE

Jeg dro alene. Jeg var ikke redd i det minste.

SARA

Snakk om meg!

NABOEN

Jeg kan godt like at du er så tøff.

LILLE

Jeg er ikke tøff.

NABOEN

Jo. Reiser rundt og opplever verden, helt alene. Det er drittøft.

Sender en kurv med epler til en ensom kar.

Tør å snakke om vanskelige ting. Jeg kaller det tøft.

LILLE

Er du ensom?

NABOEN

Tja...

LILLE

Det var veldig god pai.

NABOEN

Ja, var det ikke det?

Det er tydeligvis smøret som gjør det. Det gjør at sukkeret karamelliseres på toppen. Sto det i oppskriften.

LILLE

Smør...

NABOEN

Smør!

LILLE

SMØR!

NABOEN

Butter!

LILLE

(hermer)

Butter

NABOEN

Beurre

LILLE

Beurre

NABOEN

Burro

LILLE

Burro

NABOEN

Maslo

LILLE

Maslo

NABOEN

Smør!

LILLE

SMØR!!

Naboen griper plutselig tak i ansiktet til Lille og kysser henne.

NABOEN

Unnskyld. Det var ikke med vilje. Det sto ikke i oppskriften.

Panisk pakker han sammen tingene.

NABOEN

Takk for eplene.

LILLE

Takk for paien.

NABOEN

Jeg burde nok komme meg hjemover.

LILLE

Kommer du tilbake i morgen?

NABOEN

(stopper)

Jeg kan det.

LILLE

Ja.

NABOEN

I morgen kveld?

LILLE

Når som helst.

NABOEN

Du er ledig?

LILLE

Ja.

NABOEN

Da kommer jeg i morgen ettermiddag.

LILLE

Ja.

NABOEN

Jeg vil ikke overvelde deg.

Bare behold paien.

LILLE

Takk.

Han går.

SARA

Herregud! Dere kyssa! Dere kyssa på munnen!

LILLE

Jeg trodde jeg skulle spy i starten. Jeg var så nervøs.

SARA

Du sto bare sånn. Du skulle tatt hendene hans, sånn. Og snurret rundt!

Så. I morgen. Hva skal du ha på deg?

LILLE

Vet ikke. Trenger vel ikke planlegge det nå?

SARA

Du trenger all hjelp du kan få.

LILLE

Er du frekk eller?

SARA

Fakta faen.

LILLE

Jeg er utmattet. Jeg vil sove litt.

SARA

Alltid sove! Hvile! Snork!

LILLE

Kanskje du kan la oss være alene i morgen?

SARA

(plutselig mørk)

Hva mener du?

LILLE

Er ikke så lett å være seg selv når noen fniser og ser på.

Bare akkurat mens han er her. Det er bare ikke så romantisk.

SARA

Jeg kan dra jeg. Men det gikk ikke akkurat så bra for deg før jeg kom.

Du hadde ikke klart deg ett minutt med ham uten at jeg var der i dag.

LILLE

Ja. Takk for det. Men nå er jeg blitt bedre kjent med ham.

SARA

Kjent? Du er vel faen ikke blitt kjent med ham.

Du aner ikke hva han jobber med. Driver med. Han kan være seriemorder for alt du vet! Du husker faen ikke hva han heter engang!

LILLE

Det gjør ikke du heller.

SARA

Han vet ingenting om deg heller. Du gjorde ingenting annet enn å lyve.

LILLE

Du startet det.

SARA

Det er jo fordi livet ditt er forbanna kjedelig!

Han ville skjønt at du var en jævla taper om ikke jeg ga deg noe å si!

Men du kan ikke komme her og si du *kjenner ham!*

Har det klikka helt for deg eller?

LILLE

Nei. Slapp av. Bare vær der i morgen du.

Jeg visste ikke at det var så farlig.

SARA

Nei. Nå vil jeg ikke være med. Jeg skal dra jeg.

Jeg skal dra så du kan leve ditt kjedelige lille liv igjen, og lyve til ham

du er forelsket i og fortsette som før. Så kan dere to bare glemme meg.

Ikke tenk på det!

LILLE

Vent. Sara, vent. Jeg vil ikke det. Jeg vil ikke at du skal bli borte.

Bare glem at jeg spurte.

SARA

Er han viktigere enn meg plutselig?

LILLE

Nei. Ingen er viktigere enn deg. Ingen.

Jeg trenger ikke møte ham engang. Hvis det er det du vil.

SARA

Jeg ble så redd du skulle glemme meg.

LILLE

Jeg vet det. Unnskyld.

SARA

Jeg vil at du skal møte ham. Jeg bare vil at vi er sammen om det.

LILLE

Selvfølgelig.

SARA

Er du sikker?

LILLE

Hva som helst for deg. Bare du blir. Jeg vil ikke være uten deg.

SARA

Jeg blir.

6. HAGLE

Lille spiller av trompetmelodi på bånd og steller epletreet. Sara sover i tretoppen.

Lille trykker på opptaksknappen når melodien stopper.

LILLE

Onsdag. Alt er som vanlig.

Bortsett fra at jeg kjenner en kribling der det før var dødt. Prikking.

Kiling. Til og med stikkende smerte. Nederst i mageregionen et sted.

Nedenfor blindtarmen. Nesten helt nede ved -

(stopper seg selv)

Noe. Der det før var dødt. En løvetann i asfalten. Løftet om forandring.

Muligens forandring.

Uansett hvor vondt det stikker. Uansett *noe*. Håpet.

Gilbert flyr til Epletreet.

GILBERT

De er sammen. Paret med den bortkomne vanten. De sitter på benken!

LILLE

Hysj. Du må ikke vekke henne.

GILBERT

Men det er tid for kråkenytt?

LILLE

Jeg prøver å ordne opp i ting.

Epletreet har fått råte. Barken preller av. Gresset visner.

GILBERT

Ring en gartner. Vann gresset. Spis middag med Naboen.
På restaurant for eksempel.

LILLE

Nei. Jeg kan ikke det.

GILBERT

Hvorfor ikke?

LILLE

Hun blir ikke så glad om hun ser deg her.

GILBERT

Jeg drar ikke fra deg.

LILLE

Kan du høre på meg for en gangs skyld?

GILBERT

Jeg drar ikke. Du burde gå til biblioteket.

LILLE

Jeg må bare holde meg inne.

GILBERT

Ellers, hva da? Hvor lenge?

LILLE

Vær så snill og dra.

GILBERT

Dra med meg.

Vi kan gå sammen nedover gaten. Hele veien til sentrum. Som jeg har fortalt om. Med butikkene.

Du kan gå inn i en kafé og kjøpe en kaffe.

Det er bare å si jeg vil gjerne ha en kaffe og betale det.

Kaffen tar du med ut, setter deg på en benk, kjenner sola mot ansiktet.

Hver morgen kan du drikke kaffe på den benken. Og gå i butikken.

Handle de fineste tomatene. Lage en ny rett hver eneste dag.

Med masse smør.

LILLE

Hva skal jeg si til ham?

GILBERT

Du kan fortelle hvem du virkelig er.

Kanskje Naboen liker den personen.

LILLE

Tenk om jeg ikke liker det der ute.

Tenk om ingen liker meg og jeg blir verdens mest ensomme person.

Tenk om det går helt til helvete.

GILBERT

Det kan hende det går helt til helvete. Men det tåler du.

LILLE

Det er lett for deg å si.

Du kan fly høyt der oppe, og gjøre hva du vil og kan ikke holdes ansvarlig for rett eller galt, for du er en kråke og du har ikke moral eller empati, for du har ikke frontallapp.

Og du bestemmer selv om du vil lande og titte på turgåerne i byen, eller mennesker som tigger, eller jobber eller finner vanter og tar T-baner.

Om du vil lande på bakken og spise brødsmuler fra en overpriset baguette eller burger fra et kapitalistisk internasjonalt selskap helt gratis, og ikke tenke på tariff, så kan du det.

Og du kan fly uten at det er noe du har lært, du bare prøvde en dag også kunne du det – ikke sånn som vi mennesker som bare lar ting gå i arv og må lære alt og hvis ikke vi lærer det så dør vi.

Og hvis vi lærer oss alt det som gjør mennesker til mennesker så er det fortsatt meningsløst for vi er alene, og fødes skrikende, og dør sukkende, og er redde for alt.

Og jeg tror ikke du har det sånn, for du har ikke det blikket jeg har når jeg ser meg i speilet. Du er bare en kråke.

GILBERT

Jeg vet at du har det vondt. Men det er ikke sant.

SARA

(plutselig)

Jeg trodde vi var enige om at det var oss to fra nå av?

LILLE

Sara. Du skremte meg.

SARA

Hvorfor snakker du fortsatt til den drittfuglen? Noe så patetisk.

Skal du ikke snart bli voksen, Lille?

LILLE

Han får bare litt brødsmuler til frokost, så drar han.

GILBERT

Jeg drar ikke.

SARA

Hva sier den?

LILLE

Jeg vet ikke. Den snakker ikke.

SARA

Bra. Jeg visste det ville bli bedre når jeg kom.

LILLE

Hva vil du gjøre i dag?

SARA

Bare være sammen. Oss to.

GILBERT

Hvor lenge? Er det ikke på tide å -

SARA

Jævla kråke.

LILLE

Ja. Jævla kråke.

SARA

Skal vi få litt action her?

Hun henter haglen i gresset.

SARA

Se om du kan treffe.

LILLE

Nei.

GILBERT

Når er det nok?

SARA

Det er bare en jævla kråke, Lille.

LILLE

Jeg vet det.

SARA

Se så dum den er.

LILLE

Det er bare en kråke. Han har ikke gjort noe galt.

SARA

Han?

LILLE

Den.

GILBERT

Du kan gå til benken. Eller biblioteket.

SARA

Se om du treffer.

GILBERT

Du kan prøve. Du tåler det.

Lille sikter et stykke under Gilbert, og fyrer av.

GILBERT

Jeg drar ikke.

SARA

La meg prøve, da.

Hun griper etter haglen. Lille dytter henne unna.

SARA

Er ikke jeg nok?

Lille løfter haglen og sikter.

GILBERT

Jeg drar ikke fra deg.

Pang.

Gilbert faller til bakken.

Sara ler.

SARA

Vi henger ham opp til skrekk og advarsel.

Sara drar liket av fuglen til Epletreet.

LILLE

Slipp ham.

SARA

Ekte fugleskremsel.

LILLE

Slipp. Nå.

Synet av hagle og kaldt ansikt stopper Sara.

LILLE

Du skal la meg være i fred.

SARA

Lille?

LILLE

Det er mitt liv det er snakk om.

SARA

Det er oss to det er snakk om.

LILLE

Det er mitt valg hva jeg vil gjøre med mitt liv.

SARA

Du vil ikke gjøre noen ting -

LILLE

Det er mitt valg. Mitt liv. Dra.

SARA

Mener du det?

LILLE

Dra.

Sara forsvinner.

Lille går til båndopptakeren.

LILLE

Ganske vondt i magen. Tungt på brystet. Litt som en stein ligger oppå.
Stram strikk rundt hodet nesten. Ikke helt på plass.
Mer som jeg er utenfor min egen kropp og ser på. Eller at jeg sover.
Veldig kald. Veldig kald.

Lille skjelver.

Hun trykker på en knapp. Trompetmelodien spilles av.

Men

Lilles opptak stanser den etter bare noen sekunder.

LILLE

Nei.

Hun spoler tilbake.

LILLE

Nei nei nei nei nei nei nei

Trompetmelodien er borte og alt som er igjen er Lilles rapporter av dagens status.

LILLE

Faen! Faen Faen Faen!

Hun kaster båndopptakeren i bakken. Kaster seg selv i bakken.

Trykker på opptaksknappen igjen.

LILLE

Hei, du.

Det er meg. Lille.

Du kan bare beholde det du vil. Eller selge det. Loppemarked kanskje.

Eplene og.

Det er ikke så nøye med seremoni. Det kommer nok ingen.

Jeg vil gjerne legges ved siden av mor og far.

Beklager at - hvis det ser rotete ut.

Hun plukker opp haglen.

Naboen kommer inn i hagen.

NABOEN

Er du klar for middag?

LILLE

Det passer ikke. Jeg skal dra.

NABOEN

Jøss. Skal du på jakt?

LILLE

Dubai.

NABOEN

Trodde det først var til uken?

LILLE

Ble ringt inn. Hasteoppdrag.

NABOEN

Skal du ha med deg den?

LILLE

Ja.

NABOEN

Jeg kan kjøre deg til flyplassen. Har bil.

LILLE

Jeg vil ikke ha deg her.

NABOEN

Hva?

LILLE

Vi skal ikke ses mer.

NABOEN

Hva er galt? Har jeg gjort noe galt?

LILLE

Jeg har løyet til deg.

NABOEN

Om hva da?

LILLE

Alt egentlig.

NABOEN

Som hva da?

LILLE

Jeg er ikke flyvertinne.

NABOEN

Det går greit.

LILLE

Og alt det andre.

NABOEN

Jeg flyttet inn hit.

Jeg klarer ikke å slutte å tenke på det som skjedde. Hver eneste dag.

Jeg har gjort alt for å komme meg unna det.

Men nå må jeg se det jeg frykta i øynene, og ta ansvar for det.

Det burde du og.

LILLE

Jeg kan ikke være her mer.

NABOEN

Det var dumt at vi flytta. At vi mista kontakten.

LILLE

Jeg kan ikke være her og tenke på det hver dag mer.

NABOEN

Jeg burde skaffa hjelp fortere.

LILLE

Jeg må tenke på noe annet.

NABOEN

Jeg føler det var min skyld.

LILLE

Det var en ulykke.

NABOEN

Jeg skulle ikke dratt. Jeg må få si unnskyld.

LILLE

Så si det da. Bli ferdig med det.

NABOEN

Unnskyld, Lille.

LILLE

Det går greit. Jeg tilgir deg.

NABOEN

Vil du ta en kaffe en dag?

LILLE

Jeg husker ikke hva du heter engang.

NABOEN

Vi kan bli kjent på nytt.

LILLE

Jeg er ikke noe å samle på.

NABOEN

Ikke jeg heller.

Men jeg vil ikke være alene.

LILLE

Sånn er det bare. Å være menneske.

NABOEN

Det er bedre å være ensomme sammen.

LILLE

Nå må du gå.

NABOEN

Hvorfor det? Hva skal du?

LILLE

Jeg vet ikke enda. Jeg er redd for alt. Jeg skulle ønske jeg var en kråke.

NABOEN

Du kan dra til syden du også, vet du.

Og du kan stikke innom når som helst.

Naboen går.

Lille henter en motorsag.

EPLETREET

Hva gjør du?

LILLE

Du skal få slippe å se på meg.

EPLETREET

Ikke gjør noe dumt.

LILLE

Er det ikke på tide?

EPLETREET

Ikke vær urettferdig.

LILLE

Jeg orker ikke mer.

EPLETREET

Du må ikke glemme meg. Jeg orker ikke at du glemmer meg.

LILLE

Jeg glemmer deg ikke.

Du er stjernene på nattehimmelen. Trærne i skogen. Sure grønne epler.

EPLETREET

Jeg venter på deg, Lille.

Lille starter motorsagen. Setter den inntil Epletreet.

Epletreet velter vekk fra huset og ut i hagen. Ett stusselig eple henger fortsatt fast.

Lille plukker det. Spiser det.

Haglen ligger i gresset. Lille ser på den.

Hun går til kanten av hagen mellom gresset og fortauet.

SARA

(et minne)

Det finnes en benk og bibliotekskort.

Tykke folk som sykler og kirkeklokker.

Iskremkiosker og kaffekopper.

Tiggere, homofober, fysioterapeuter.

Biler som kjører for fort. Brann. Løse lisser.

Uhell, ulykker og uflaks.

Det går til helvete.

Lille tar likevel en fot ut på fortauet. Og så den andre foten.

Hagen står der bak henne som den alltid har gjort og alltid skal.

Lille knytter dobbeltnute på lissene og trasker forsiktig avsted nedover fortauet.